

УДК 657.1:657.2:338:330.131

Яременко Л.М., к.е.н., доцент,
Біденко В.І., здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
Університет Григорія Сковороди в Переяславі, м. Переяслав, Україна

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ПОСЛУГ: ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНИЙ ВИМІР

У сучасних умовах глобальних трансформацій, економічної нестабільності та необхідності повоєнного відновлення економіки України особливого значення набуває ефективне стратегічне управління активами підприємств сфери послуг. Саме ця сфера є однією з ключових у формуванні валового внутрішнього продукту, забезпеченні зайнятості населення та розвитку інфраструктури. Водночас специфіка діяльності підприємств сфери послуг зумовлює підвищені вимоги до якості управління активами, значна частина яких має нематеріальний характер.

Стратегічне управління активами передбачає формування довгострокових цілей щодо їх структури, джерел формування, ефективності використання та відтворення. У цьому контексті обліково-аналітичне забезпечення виступає ключовим інструментом інформаційної підтримки управлінських рішень. Воно охоплює систему бухгалтерського обліку, управлінського обліку, фінансового аналізу та внутрішнього контролю, що дозволяє формувати релевантну, своєчасну та достовірну інформацію про стан і рух активів підприємства.

Особливістю підприємств сфери послуг є значна частка нематеріальних активів, таких як бренд, ділова репутація, клієнтська база, інформаційні ресурси, а також людський капітал. Це зумовлює необхідність удосконалення підходів до їх ідентифікації, оцінки та відображення в обліковій системі. Традиційні методи бухгалтерського обліку не завжди здатні повною мірою відобразити реальну вартість таких активів, що ускладнює процес прийняття стратегічних рішень.

Важливим аспектом є інтеграція облікових і аналітичних інструментів у єдину інформаційну систему управління. Це передбачає використання сучасних цифрових технологій, автоматизованих систем обліку та бізнес-аналітики (BI-систем), що дозволяють здійснювати глибокий аналіз ефективності

використання активів, прогнозувати їх розвиток та оцінювати ризики. Зокрема, застосування показників рентабельності активів, оборотності, ліквідності та вартості бізнесу сприяє більш обґрунтованому стратегічному плануванню.

У контексті національного відновлення важливою є орієнтація підприємств на підвищення інвестиційної привабливості, що значною мірою залежить від прозорості та якості обліково-аналітичної інформації. Забезпечення достовірності фінансової звітності, впровадження міжнародних стандартів обліку та звітності, а також розвиток системи внутрішнього контролю сприяють зміцненню довіри з боку інвесторів та партнерів [2].

Стратегічне управління активами підприємств сфери послуг не може розглядатися ізольовано від впливу зовнішнього середовища, яке в сучасних умовах характеризується високою динамічністю, невизначеністю та зростаючою складністю. Передусім, суттєвий вплив здійснюють глобальні економічні виклики, до яких належать фінансові кризи, інфляційні процеси, нестабільність валютних курсів, порушення логістичних ланцюгів, а також геополітичні ризики. Для підприємств сфери послуг такі фактори можуть призводити до коливань попиту, зміни структури витрат та необхідності переоцінки ефективності використання активів. У цьому контексті обліково-аналітична система повинна забезпечувати оперативне відображення змін вартості активів, їх ліквідності та здатності генерувати дохід.

Важливим чинником трансформації управління активами є цифровізація економіки. Впровадження цифрових технологій змінює не лише способи ведення бізнесу, а й підходи до формування, обліку та аналізу активів. Зокрема, зростає роль нематеріальних активів – програмного забезпечення, баз даних, цифрових платформ, інтелектуального капіталу. Це вимагає удосконалення методичних підходів до їх оцінки, амортизації та відображення у фінансовій звітності. Крім того, цифрові інструменти (ERP-системи, аналітика великих даних, хмарні сервіси) розширюють можливості управлінського аналізу, забезпечуючи більш глибоке прогнозування та моделювання ефективності використання активів.

Не менш значущими є зміни у поведінці споживачів, які дедалі більше орієнтуються на швидкість, якість, індивідуалізацію послуг та цифровий досвід взаємодії. Це зумовлює необхідність переорієнтації структури активів підприємств сфери послуг – зокрема, збільшення інвестицій у технологічну інфраструктуру, сервісні платформи, клієнтоорієнтовані рішення. Відповідно, обліково-аналітична система повинна враховувати не лише традиційні

показники ефективності активів, а й такі аспекти, як клієнтська цінність, швидкість обслуговування, рівень задоволеності споживачів.

Окрему роль відіграє регуляторне середовище, яке визначає правила ведення бухгалтерського обліку, оподаткування, звітності та управління активами. Зміни у законодавстві, впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності, посилення вимог до прозорості бізнесу зумовлюють необхідність постійного оновлення облікової політики підприємства. Це також вимагає підвищення якості аналітичної інформації для прийняття управлінських рішень, зокрема щодо оптимізації структури активів, управління ризиками та забезпечення фінансової стійкості.

У сукупності зазначені фактори обумовлюють потребу у формуванні гнучкої та адаптивної системи стратегічного управління активами. Така система повинна базуватися на інтеграції облікових і аналітичних процесів, забезпечувати своєчасне отримання релевантної інформації та підтримувати прийняття обґрунтованих управлінських рішень в умовах невизначеності. Адаптивність обліково-аналітичної системи передбачає її здатність швидко реагувати на зміни зовнішнього середовища, трансформувати підходи до оцінки активів та забезпечувати інформаційну підтримку стратегічного розвитку підприємства [1].

Отже, обліково-аналітичне забезпечення є невід'ємною складовою стратегічного управління активами підприємств сфери послуг. Його вдосконалення сприятиме підвищенню ефективності використання ресурсів, забезпеченню стійкого розвитку підприємств та їх конкурентоспроможності в умовах глобальних викликів і національного економічного відновлення.

Література

1. Бутенко В.В., Журавель А.А. Стратегії оптимізації оборотних активів на підприємстві // Актуальні проблеми формування обліково-аналітичного забезпечення системи управління бізнес-процесами суб'єктів господарювання: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (20 червня 2025 року, м. Одеса) [Електронне видання] / відп. ред. О. В. Побережець; ред. кол.: О. М. Савастєєва, Л. О. Масіна, Л. Є. Борисова, Є. І. Масленніков та ін.; ОНУ імені І. І. Мечникова. Одеса, 2025. 158 с.

2. Яременко Л.М., Макарчук І.М., Паламарчук О.М., Біденко В.І. Управління активами підприємства в умовах цифрової трансформації бізнесу. *Агросвіт*. №4. 2026. С. 140-147.